

KENRAALILUUTNANTTI
UOLEVI POPPIUS
25. 3. 1896—10. 9. 1978

Viesti kunniajäsenemme, kenraaliluutnantti Uolevi Poppiuksen poismenosta yllätti meidät. Vaikka tiesimmekin hänen terveytensä jo horjuneen, tiesimme myös hänen olevan jatkuvasti mukana vireänä elämäntehtäväkseen omaksumassaan väestönsuojelumme kehittämissuunnitelmissa ja niiden kokeiluissa. Vakaumukselliset sotilaat kuolevat kuvaannollisesti saappaat jalassa.

Uolevi Poppius oli tällainen vakaumuksellinen sotilas. Jättäen yliopisto-opintonsa hän ilmoittautui lippujen alle välittömästi, kun itsenäiseksi julistau-

tunut Suomi alkoi muodostaa omaa sotaväkeä. Hän hakeutui myös upseerikoulutukseen — Suomen Tykistökoulun A-kursseille — heti kun tällaiseen oli mahdollisuus. Tykistöstä tuli aluksi hänen aselajinsa. Mutta kapteeni Poppius ei tyytynyt vain alansa täydennyskursseihin, vaan pyrki — jälleen ensimmäisten joukossa — saamaan korkeampaa sotateknillistä koulutusta, kun siihen tarjoutui v 1923 tilaisuus Teknillisessä Korkeakoulussa. Täällä hän valmentautui Sotakorkeakoulumme ensimmäiselle sotateknilliselle osastolle, jonka suorittaneena hän v 1927 tuli yleisesikuntaan kaasusuojelutoimiston toimistoupseeriksi.

Majuri Poppiuksella oli nyt edessään uusi toimiala, joka ei ollut uusi vain hänelle vaan uudelleen järjestettynä myös puolustusvoimillemme ja koko maanpuolustuksellemme. Kaasusuojelu-väestönsuojelu -alalla aloiterikas vasta 31 vuotta täyttänyt majuri sai todella uuden vaon kyntääkseen. Alansa vastuunalaiseksi johtajaksi hän tuli v 1930 kaasusuojelutoimiston päällikkönä. Tienaukaisija hän oli myös vapaaehtoiselle väestönsuojelulle, suorastaan ensimmäisenä Euroopassa.

Puolustusvoimissa kaasusuojeluvälikunta olikin yleiseen valmiuteemme verrattuna suhteellisen hyvä kun puolustuksemme kestävyys joutui v 1939 koeteelle. Eversti Poppius oli ollut tätä kehittämässä 12 vuotta ja jatkoi nyt työtään puolustusvoimien kaasusuojelukomentajana. Sotien päätyttyä hän joutui vaikeissa oloissa vastaanottamaan sotatalouspäällikön tehtävät, kunnes hänet v 1947 määrättiin kunnioittamansa Suomen tykistön luoja, tykistönkenraali V P Nenosen ensimmäiseksi seuraajaksi. Kenraalimajuri, vuodesta 1951 kenraaliluutnantti Poppius johti tykistöään vuoteen 1956. Hänen 9-vuotisen tykistöntarkastajakautensa aikana toteutettiin rauhan kannalle uudelleenorganisoidun puolustusvoimiemme kenttätykistön koulutuksen ja kokoonpanon järjestelyt sekä luotiin Rovajärvelle uusi leirikeskus ampuma-alueineen.

Tuotteliaan päivätyön päätteeksi eläkkeelle siirtynyt kenraali ei kuitenkaan jättänyt tehtäviään. Tykistöään hän palveli edelleen sen perinne- ja julkaisu-tehtävien johdossa. Mutta ”päätoimisesti” hän palasi kaasusuojelu- nyt väestönsuojelualalle. Ja häntä olikin nyt odottamassa valtakunnallinen toimikenttä. Tuntien hänen uranuurtaja-ansionsa maamme väestönsuojelujärjestön perustamisvaiheista lähtien järjestö kutsui hänet puheenjohtajakseen v 1956. Kenraali Poppius johti tätä valtakunnallista järjestöä, jonka hallituksen jäsenenä hän oli ollut jo vuodesta 1940 alkaen, vuoteen 1966 sekä toimi vielä valtion väestönsuojeluneuvottelukunnan puheenjohtajana 1959—1968 raivaten näissä tehtävissään niin poliittisen kuin hallinnollisenkin vastarinnan tieltään hänelle ominaisella ystävällisellä otteella ja samalla optimistin aktiivisuudellaan.

Liikkuvuus ja vireys oli kenraali Poppiukselle ominaista myös fyysisesti.

Entisenä aktiiviurheilijana — Suomen ennätys pituushypyssä v 1914 — hän oli vauhdissa vielä vuosikymmenten kartuttuakin, kun hän jatkoi urheilu-uraansa sen johtoportaisissa. Hän oli Suomen nykyaikaisen 5-otteluliiton puheenjohtajana vuodesta 1948 yli kaksi vuosikymmentä ja Suomen Olympiakomitean hallituksen jäsenenä vuodesta 1955 vuoteen 1969.

Monelle alalle oli kenraali Poppiuksen tarmoa riittänyt, mutta voin tunteukseni perusteella todistaa, että Suomen Sotatieteellinen Seura oli yksi hänen ihan lähimmistä toimi- ja harrastusaloistaan. Seurallemme hän uhrasi aikaansa ja sen puolesta hän myös kantoi huolta, jos sen toiminta ei hänen korkeita odotuksiaan aina vastannut. Toimintamme päästyä sotavuosien jälkeen hyvään alkuun, kenraali Poppius kutsuttiin varapuheenjohtajaksemme, ja jalkaväenkenraali A E Heinrichsin vetäytyttyä v 1955 syrjään hän oli itseoikeutettu puheenjohtaja. Tässä tehtävässä hän palveli seuraamme 70-vuotispäiväänsä saakka etsien alotteita ja kannustaen nuorempaa polvea sotatieteitten harrastukseen ja tutkimukseen. Itse hän osallistui tähän varsin tuotteliaasti viimeisiin elinpäiviinsä saakka. Tästä on osoituksena silloin jo 80 vuotta täyttäneen kenraalimme painava teksti Suomen Väestönsuojelujärjestön historiassa v 1977.

Seuramme kunniajäseneksi kenraali Poppius kutsuttiin hänen jättäessään puheenjohtajan nuijan nuorempiin käsiin. Tämä samoin kuin hänen johtamiensa muittenkin yhteisöjen kunniajäsenyys oli muodollinen kiitos monelle alalle ylettyneestä todella antautumuksellisesta elämäntyöstä. Kiitollisuutemme jatkuvuutta osoittakoon toimintamme isänmaan kansalaisen meille jättämän esikuvan mukaisesti.

K J Mikola